

פרשת כי תבא

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

א. סדר וידוי ביעור המעשרות

ב. סדר הבאת ביכורים

ג. משה מזכיר את חסדיו המרובים של

השי"ת במדבר

ה. עמידת בני ישראל על ההרים וסדר

הברכות והקללות

ט. הקללות שתבואנה על מי שלא

ישמע לדברי השי"ת ח"ו

י. הברכות שיבואו עלינו אם נשמע

בקול השי"ת

ה. ציווי להציב אבנים ומזבח לזיכרון

"-----"

שאלה לשולחן השבת

"שמעתי בקול ד' אלקי עשיתי ככל אשר צויתני: השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה"

יש לבאר עניין זה, הלא במקומות רבים אנו רואים שדרך התפילה והבקשה היא לבוא לפני הקב"ה כדלים וכריקים: "חננו ועננו כי אין בנו מעשים", "לא על צדקותינו... כי על רחמיך הרבים", וכן מובא בגמרא (ברכות י'): 'א"ר יוחנן משום ר' יוסי בן זמרא כל התולה בזכות עצמו תולין לו בזכות אחרים'. ויש לבאר אם כן, מדוע כאן האדם אומר שקיים את המצוות ומיד מבקש בזכות זה בקשות וברכות?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצדוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"לא בלו שלמותיכם מעליכם ונעלך לא בלתה מעל הגלך. לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שתיתם" בפרשת עקב כתוב: "ויענך וירעיבך ויאכלך את המזון... שמלתך לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה" (חג). וישנם מספר הבדלים בין פרשתנו לשם: 1. שם הוזכרה אכילת המזון כענינו ורעב מה שאין כן כאן. 2. כאן כתוב "לא בלו שלמותיכם מעליכם" בלשון רבים, ושם בלשון יחיד: "שמלתך". 3. כאן משמע שהיו לישראל נעליים ואילו שם משמע שהילכו יחפים: "ורגלך לא בצקה" - שכותב רש"י שם: 'לא נפחה כבצק כדרך הולכי יחף שרגליהם נפוחות', ויש לבאר את העניינים האלו. הגמרא (יומא עה:) מבארת את הפסוק "לחם אבירים" (ענ,כה) שהמזן היה לחם שנבלע ברמ"ח אברים, אם כן מדוע נצטוו בני ישראל להתקין להם מקום לבית הכסא מחוץ למחנה? אלא מפני שאכלו דברים שתגרי אומות העולם היו מוכרים להם ואלו שקנו מאכלים מהתגרים היו צריכים לנקביהם, ועליהם אמר הקב"ה עכשיו אני מטריח אותם שלש פרסאות שיצאו מחוץ למחנה לצרכיהם. יוצא, שאותם צדיקים שאכלו רק מן ולא היו צריכים לנקבים וממילא לא היו צריכים ללכת בכל יום שלש פרסאות נעליהם לא בלו מעליהם. אך אותם שקנו אוכל מתגרי האומות והיו הולכים בכל יום מרחק שלש פרסאות מחוץ למחנה - נעליהם בלו מחמת ההליכה המרובה. עתה מבוארים הדברים היטב: בפרשתנו מדובר בתחילה על כלל עם ישראל שלא בלו שלמותיכם מעליכם, ועל כן נכתב בלשון רבים. אך התורה ממשיכה ומדברת רק על אותם צדיקים יחידים שאכלו מן בלבד ולכן: "נעלך לא בלתה מעל רגלך" ונכתב בלשון יחיד. ומיד מפורש אף הטעם לדבר זה: מפני ש"לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שתיתם" - מאומות העולם, ולכן לא צעדתם ג' פרסאות ביום. אך הפסוקים שפרשת עקב מדברים רק על אותם שאכילת המזון הייתה עבורם עינוי וסבל: "ויענך וירעיבך ויאכילך את המזון" והלכו לקנות אוכל מתגרי האומות, עליהם ממשין הכתוב ואומר: "ורגלך לא בצקה" שלמרות שנעליהם בלו מעליהם מרוב ההליכה מחוץ למחנה, רגליהם לא בצקו כדרך היחפים. (יעלת חן)

"לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שתיתם"

רש"י בפרשת שמיני כתב שנחלקו במדרש האם נדב ואביהוא ענשו משום שהורו הלכה בפני משה רבן או נהרגו משום שנכנסו שתויי יין למשכן. ויש לבאר לפי הדעה הסוברת שנכנסו שתויי יין, מהיכן היה להם בכלל יין במדבר? ויותר מכך, הרי הפסוק בפרשתנו סותר זאת לכאורה במפורש: "ויין ושכר לא שתיתם"? ויש לומר: א. קנו מתגרי הגויים, אבל מה שכתוב יין ושכר לא שתיתם הכוונה מיבול עצמכם. ב. מבארה של מרים המים השתנו למה שרצו. ג. שתו מהיין שגידל נח בכרמו. (זוהר פרשת נח) ד. קנו ענבים ה. מתגרים והתסיסו אותם ליין. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א 'שאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון: 052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייז'.

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. כך ענו העם למשמע הברכות והקללות
 - ב. אסור להניפו על המזבח, כי חיים הוא לוקח
 - ג. הר הברכה
 - ד. הלוקח שוחד נקרא: "מכה נפש ___ נקי"
 - ה. "___ ממעון קדשך מן השמים"
 - ו. "___ אותנו המצרים ___ עלינו עבודה קשה"
 - ז. ציוו ביחד עם משה את בני ישראל
 - ח. על ארץ ישראל נאמר פעמים רבות שהיא זבת ___
 - ט. במצב זה אסור לבער תרומה
 - י. שלושה מהשבטים שעמדו על הר גריזים
 - כ. לא תשתה יין למרות שתיטע אותם, ח"ו
 - ל. הם הקריאו לבני ישראל את שבועת הארורים
 - מ. שתי מילים נרדפות ל'ניסים'
 - נ. היא לא בלתה במדבר
 - ס. הקב"ה האמיר את בני ישראל להיות לו לעם
 - ע. השי"ת ראה את ___ ואת ___ ואת לחצנו
 - פ. ארור מי שעושה אותו
 - צ. מין של ארבה
 - ק. יבואו על בני ישראל אם לא ישמעו לקול השי"ת, ח"ו
 - ר. מיררשי ארץ סיחון ועוג
 - ש. ולדות הבהמות, שאלפים נקראות
 - ת. היא תאכל את הענבים שתטע, ח"ו

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. בו מביאים את הביכורים, כשאתם לירושלים מביאים
 - ב. אם נשמע לקול השי"ת הוא לא יתנו ל -
 - ג. אחד מן הארורים ("___ גבול רעהו")
 - ד. יש לצפות את אבני מזבח הזיכרון בזה
 - ה. בכזו זרוע הוציאנו השי"ת מארץ מצרים
 - ו. "ארור מקלה ___ ואמר כל העם אמן"
 - ז. רש"י מסביר, שלב כזה הוא לב חרד
 - ח. מילה נרדפת ל'שחוט'
 - ט. "ארור מטה ___ גר יתום ואלמנה"
 - י. המילה הראשונה בקריאת הביכורים
 - ך. "שגר אלפיך ועשתרות ___"
 - ל. בהר הזה שמו את אבני הזיכרון
 - ם. בני לא אכלו ממנו במדבר
 - ן. מלך חשבון
 - ס. מחלה המוזכרת בקללות, ל"ע
 - ע. "הסכת ___ ישראל"
 - ף. השי"ת אמר על ארץ מצרים: "לא ___ לראותה"
 - ץ. "והיה כי תבוא אל ה ___"
 - ק. "והיית אך ___ וגזול כל הימים" ח"ו
 - ר. בני לא שתו במדבר
 - ש. כך מכונים מע"ש ונטע רבעי בביעור המעשרות
 - ת. שלוש מחלות המוזכרות בקללות, ל"ע

כתרגומו

כל פרה נקיא דעלייה מילה מקראת אונקלוס נכנסה לעדריין של למנוו.

"בשגעון" (כח,בב) = "בטפשותא". המילה העברית 'טיפש' המתארת כסיל, משוגע.

מן המדרש

דבר אחר, לא בלו שלמתיכם, רבי אלעזר בנו של רבי שמעון בן יוחאי שאל את רבי שמעון בן יוסי חמיו, (וכי) כלי קוריס (בגדים ארוגים) יצאו עם ישראל במדבר, אמר לו אותם הבגדים שהיו עליהם מה שהלבישו אותם מלאכי השרת בסיני, לפיכך לא נתבלו. אמר לו ולא היו גדלים, והיו הבגדים קטנים להם. אמר לו אל תתמה על זו, החלזון הזה כשגדל מלבושו גדל עמו. אמר לו ולא היו צריכים תכבוסת, אמר לו הענן היה שף בהם ומלבנם. אמר לו ולא היו נשרפים מן הענן שהוא אש, אמר לו אל תתמה על זו, שהרי אסיטון הזה (מחלוקת מהו בדיוק, והרש"ש כתב שהוא מין אבן שעושים ממנו בגדים), אין משהצים אותו אלא באש, אף בגדיהם שהיו מעשה שמים, היה הענן שף בהם ואינו מזיקם. אמר לו ולא היו עושים מאכלת, אמר לו במיתתם לא נגעה בהם רימה בחייהם על אחת כמה וכמה. אמר לו ולא היה ריחם רע מכה הזעה, אמר לו היו מתענגים בנאות דשאים של באר, והיה ריחם מפעפע בכל העולם, מנין, שנאמר (שה"ש ד, יא): וריח שלמתוך כריח לבנון. וכל השבח הזה מהיכן, (שה"ש ד, טו): ממעיין גנים באר מים חיים. (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**בשקט הם הולכים,
לבקר יוצר בעצים,
את האדמה הוא עבד,
למרות שחוש לו אבד.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

ושפני טמוני חול

"ולא שכחתי" - איך יתכן ששכח יעלה ויבוא בשמ"ע בבוקר בר"ח, ואינו צריך לחזור? * * * *

"והיה כי תבוא אל הארץ"

המילה 'תבוא' מורכבת מאותיות 'אבות' לרמז שבזכות האבות הקדושים קיבלנו את ארץ ישראל. * * * *

"ולהיותך עם קדוש לד' אלקיך"

החתם סופר מבאר כיצד באמת פקע השיעבוד של בני ישראל מהמצרים, שהדבר קרה כתוצאה מכך שהקב"ה הקדיש אותנו ועשאנו קדושים, וכלל ידוע הוא ש'הקדש מפקיע מידי שיעבוד'. ורמז נאה לכך מצא ה'בן איש חי', שלמילה 'קדוש' ולמילה 'דרור' יש את אותו הגימטריא (410), ללמדנו שהנעשה קדוש הרי משתחרר בכך והופך לחופשי.

שעשועי דאורייתא

"ארצך אבק"

באיזה מקום נוסף בתורה מוזכר אבק? ובנ"ך? * * * *

מצאו נא בפרשה:

1. את האות מ' המופיעה שלוש פעמים ברציפות. (לא באותה מילה)
2. מתכת שמופיעה שלוש פעמים בפרשה.
3. ארבעה פסוקים רצופים שנאמרים ביו"ט מחוץ לבית הכנסת.
4. אות המופיעה פעמיים ברצף. (8 תשובות)
5. את שמותיהן של עשר פרשות בתורה.
6. רצף של שש מילים המופיע שלוש פעמים בפרשה.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "כי תכלה לעשר את כל מעשר תבואתך בשנה הרביעית שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום ולא למגה ואכלו בשעריך ושבעו"
2. "יתן ד' את איביך הקמים עליך נגפים לפניך בדרך אחת יצאו אליך ובשבע דרכים ינוסו לפניך"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: באלו שלוש ברכות אומרים את המילים: "אברהם אבינו"? - בברית מילה: "להכניסו בבריתו של אברהם אבינו", בזכרונות במוסף של ראש השנה: "וזכר לנו ד' אלקינו את הברית ואת החסד ואת השבועה אשר נשבעת לאברהם אבינו בהר המוריה ותראה לפניך עקדה שעקד אברהם אבינו את יצחק בנו על גבי המזבח", ובברכה על החליצה: "מצאתי כתוב בסדר אשכנזי: כשיעמדו יאמר הרב: "בא"י אמ"ה אקב"ו במצות וחקים של אברהם אבינו" (שו"ע אבה"ז קסט נז). **לסדר את הפרשה** - "באר היטב". **הידון א' ת'** - אמן, ברזל, גריזים, דם, השקיפה, וירעו ויענונו ויתנו, זקני ישראל, חלב, טומאה, יוסף יהודה יששכר, כרמים, לוויים, מסות מופתים, נעלך, סגולה, עמלנו ענינו, פסל, צלצל, קללות, ראובני, שגר אלפיך, תולעת. **הידון א' ת' הפוך** - טנא, זנב, מסיג, שיד, נטויה, אביו ואמו, רגז, טבוח, משפט, הגדתי, צאנך, עיבל, לחם, סיחון, חרס, ושמע, תוסיף, ארץ, עשוק, שיכר, קודש, שחפת דלקת קדחת. **שעשועי דאורייתא** - בפרשת וארא: "והיה לאבק". ובפרשת וישלח כתוב 'יאבק'. בישעיה: "ופרחם כאבק", והיה כאבק דק". ביחזקאל: "משפעת סוסיו יכסך אבקם". בנחום: "וענן אבק רגליו". ובשיר השירים: "אבקת רוכל". 1. "היום ממרים". 2. ברזל: "מזבח אבנים לא תניף עליהם ברזל", "והארץ אשר תחתיך ברזל", "ונתן על ברזל עול צוארך". 3. בליל הסדר: "ארמי אבד אביל" וגו'. 4. בבאך, ההם, נהיית, ככל, ללוי, ממעון, ימשש, ולתתך. 5. וירא, ויצא, מקץ, משפטים, ויקרא, בהר, במדבר, הדברים, תצא, הברכה. 6. "במצור ובמצוק אשר יציק לך איבך". **מילה בפרשה כי תצא** - מורה. "הפר העקשן מלמד" - עקשן=מורה, מלמד=מורה, "מן השוט לפחד" - פחד=מורא, "אחרת יובל אל הסכין" - סכין (גילוח) = מורה, "ובצל עץ בעיר יזקין" - העיר שכם קרויה גם 'אלון מורה'. **טמונות בפרשה** - 1. "ארץ זבת חלב ודבש" (כו,ט-כו,טז,כז,ג). 2. "ושמת בטנא" (טנא הוא סל) (כו,ב). 3. ערוץ נהר הירקון - "ובירקון" (כח,כב). 4. חיבור על השו"ע - "באר היטב" (כז,ח). 5. שני הרים - "גריזים ועיבל" (כח,יב-יג). 6. "כאשר ידאה הנשר" (כח,מט). 7. "והיית משועב" (כח,לד). 8. "ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה" (כח,ג). 9. מתוך ההגדה של פסח: "ארמי אובד אבי וכו'" (כו,ה). 10. צילצול - "הצלצל" (כח,מב). 11. 'וצמא תמיד למים' (רש"י כח,כב). **טמונות בהפטר** - 1. "כלם נקבצו באו לך" (ס,ד). 2. "כעב תעופינה" (ס,ח). 3. "ואניות תרשיש" (ט,ט). 4. "ושוד מלכים" (טז,טז). **שאלה לשלח השבת עקב** - שאלנו: הגמרא (מנחות מד.) כותבת: 'אמר ריש לקיש, כל המניח תפילין מאריך ימים שנאמר: "ד' עליהם יחיו ולכל בהן חיי רוחי ותחלימני והחייני" (ישעיה לח,טז)'. ובגמרא אחרת (קידושין לד.) כתוב שנשים חייבות במזוזה משום שכתוב: "למען ירבו ימיכם", ונשים רוצות חיים כגברים. ויש לבאר אם כן, מדוע לא נאמרה סברה זו גם לגבי חיובן בתפילין, אלא הגמרא בוחרת להקיש תפילין לתלמוד תורה? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. מזה שהפסיקה התורה בין מזוזה לתפילין בתלמוד תורה, לימדה אותנו שנקיש תפילין לת"ת ולא למזוזה לעניין חיוב נשים, והרצון לחיים הינה ראייה לכך שהתורה חייבה אותן ולא הסיבה בגינה חויבו. (פנים מאירות, ובצורה דומה החיד"א בפתח עיניים) 2. כל המקור לכך שתפילין מאריכי ימים הוא מדברי קבלה, ולא מפורש בתורה ולכן לא יכולה להיות ראייה לכך שהתורה חייבה נשים. (החיד"א שם) 3. יש לחלק בין מצוה שכתוב בה למען ירבו החיים, לבין מצוה ששכרה היא אריכות ימים. (ג"כ שם) 4. רק במזוזה מדויק שמי שמבטל מצוה זו מתקצרות ימיו.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת. **ב:** 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'. **בירושלים:** בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים

בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

© כל הזכויות שמורות לאהרן בייך

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17, ירושלים

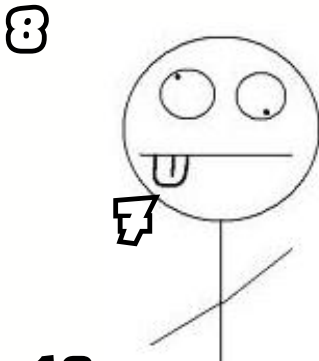
temunabaparashah@gmail.com

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

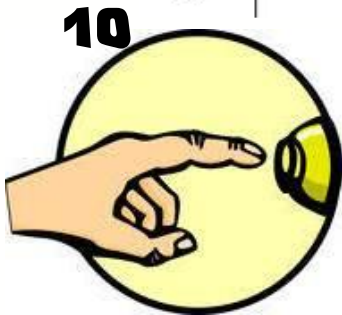
טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

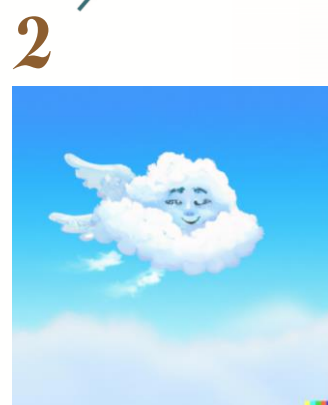
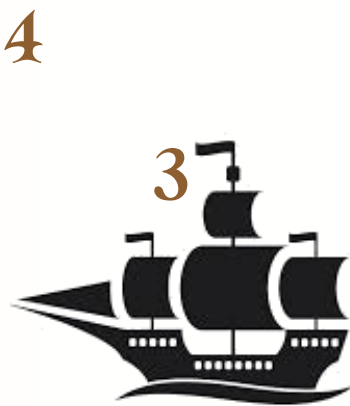
מחשבה טובה
התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"אשר קרך בדרך" (כה, יח) (ע"פ רש"י,
אמבטיה רותחת)

הפטרת כי תבוא "קומי אורי" (ישעיהו ס' א' - כב')

טמונות בהפטרה

כל הזכויות שמורות לאורן בין.